

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern Consumer Survey

1998, syyskuu – september – September

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries: Pertti Kangassalo, Pellervo Marja-aho

Vastaava tilastojohtaja – Ansvarig statistikdirektör – Statistical director in charge: Markku Suur-Kujala

Kuluttajien luottamus nopeaan talouskasvuun heikkeni syyskuussa

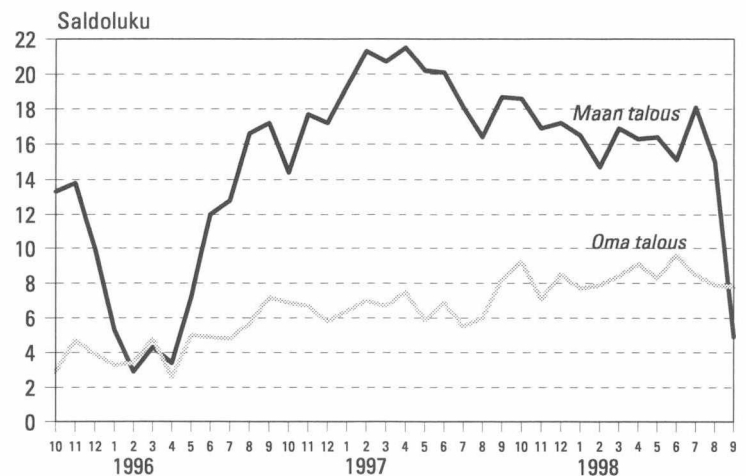
Kuluttajien arviot maan tulevasta talouskehityksestä heikkenivät syyskuussa. Kuluttajista 18 prosenttia uskoi maan taloustilanteen huononevan seuraavan vuoden aikana ja 28 prosenttia odotti maan talouden paranevan. Elokuussa vastaavat osuudet olivat 10 ja 39 prosenttia. Varsinkin yrittäjätalouksien näkemykset ovat muuttuneet kielteisemmiksi.

Kuluttajien näkemyksiä ilmaiseva luottamusindikaattori oli syyskuussa 13,0 eli 3,9 yksikköä pienempi kuin elokuussa. Kuluttajien arviot oman talouden tulevasta kehityksestä olivat elokuuhun verrattuna ennallaan. Kotitalouksien rahatilanne oli syyskuussa hieman parempi kuin vuotta aiemmin. Vastaajista 66 prosenttia aikoi säästää rahaa seuraavan vuoden aikana ja 15 prosenttia aikoi ottaa lainaa.

Kuluttajien ostoaikomukset olivat syyskuussa edelleen korkealla. Asunnon ostamista seuraavan 12 kuukauden aikana suunnitteli 6 prosenttia ja auton ostoa puolen vuoden kuluessa 8 prosenttia kotitalouksista. Aikomukset hankkia viihde-elektronikkaa lisääntyivät hieman viime vuoden syyskuuhun verrattuna. Ul-

Kuluttajien arvio omasta ja maan taloudesta vuoden kuluttua

Paranemista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

komaan lomamatkalle aikoi lähteä puolen vuoden sisällä useampi kuin vuotta aiemmin. Ensi vuoden syyskuun inflaatiovauhdiksi kuluttajat ennustivat 1,6 prosenttia.

Sisällys – Innehåll – Contents

Kuviot	Figurer	Figures
1. Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua. Paranimista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	1. Förväntingar om det egna hushållets ekonomiska situationen under de närmaste 12 månaderna (netttotal)	1. Expectations of own household's financial situation during the next 12 months (characteristic value)
2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranimista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	2. Förväntningar om den ekonomiska situationen i Finland under de närmaste 12 månaderna (netttotal)	2. Expectations of economic situation in Finland during the next 12 months (characteristic value)
3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Vähenemistä ja kasvua odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	3. Förväntningar om arbetslösheten i Finland under de närmaste 12 månaderna (netttotal)	3. Expectations regarding unemployment in Finland during the next 12 months (characteristic value)
4. Kotitalouksien arvio kuluttajahintojen vuosimuutoksesta kuukausittain (prosenttia)	4. Förväntningar om den månatliga förändringen av konsumentpriser på årsnivå (procent)	4. Expectations of monthly year-on-year change in consumer prices (percent)
5. Kuluttajien luottamusindikaattori. Suomi	5. Consumer Confidence Indicator. Finland	5. Consumer Confidence Indicator. Finland
6. Kuluttajien luottamusindikaattori. EU-maat	6. Consumer Confidence Indicator. EU-länderna	6. Consumer Confidence Indicator. EU: Member States
Taulukot	Tabeller	Tables
1. Oma talous, mennyt vuosi Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.	1. Hushållets ekonomiska situation jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	1. The financial situation of the household now compared with 12 months ago. Percent.
2. Oma talous, tuleva vuosi Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.	2. Hushållets ekonomiska situation de närmaste 12 månaderna. Procent.	2. The financial situation of the household during the next 12 months. Percent.
3. Suomen talous, mennyt vuosi Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.	3. Ekonomiska situationen i Finland jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	3. The economic situation in Finland now compared with 12 months ago. Percent.
4. Suomen talous, tuleva vuosi Millainen on Suomen taloudellisen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.	4. Ekonomiska situationen i Finland de närmaste 12 månaderna. Procent.	4. The economic situation in Finland over the next 12 months. Percent.
5. Elinkustannukset nyt Millaiset ovat elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia.	5. Levnadkostnadernas nivå jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	5. The cost of living now compared with 12 months ago. Percent.
6. Kuluttajahinnat vuoden kuluttua Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.	6. Prisutvecklingen de närmaste 12 månaderna framåt. Procent.	6. The price trend during the next 12 months. Percent.
7. Työttömyyden kehitys Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia.	7. Antalet arbetslösa i Finland efter ett år. Procent.	7. The number of unemployed after the next 12 months. Percent.
8. Ostamisen edullisuus Onko ajankohta otollinen kestotavaroitten ostamiseen? Prosenttia.	8. För närvarande fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Procent.	8. Favourable to purchase capital goods now. Percent.

9. Rahankäytön vertailu

Paljonko rahaa käyttätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edell. 12 kuukauteen? Prosenttia.

10. Säästämisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen säästäminen? Prosenttia.

11a. Säästämismahdollisuudet

Pystytttekö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

11b. Säästämisen syyt

Mitä varten säästätte? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

11c. Säästöjen sijoitusmuodot

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

12. Kotitalouden rahatilanne

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia.

13a. Auton osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilöauton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia.

13b. Uusi vai käytetty auto?

Aiotteko hankkia uuden vai käytetyn henkilöauton? Prosenttia.

14. Asunnon osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omistusasunnon seuraavan 1 tai 2 vuoden aikana? Prosenttia.

15. Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana. Prosenttia.

16. Lainanoton edullisuus

Onko ajankohta otollinen lainan ottamiselle? Prosenttia.

17. Lainanottoaikeet

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

18. Lainojen käyttötarkoitukset

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

19. Kuluttajien luottamusindikaattori

Luottamusindikaattori on taulukossa esitettyjen viiden muuttujan saldojen keskiarvo.

9.

Pengar använda för köp av kapitalvaror de närmaste 12 månaderna jämfört med de senaste 12 månaderna. Procent.

10.

För närvarande fördelaktigt att spara. Procent.

11a.

Hushållets möjlighet att spara under de närmaste 12 månaderna. Procent.

11b.

För vilket ändamål tänker ni använda era besparingar? Procent av hushåll som ämnar spara.

11c.

I vilket alternativ kommer ni att placera de medel som sparas. Procent av hushåll som ämnar spara.

12.

Beskrivning av hushållets nuvarande penning situation. Procent.

13a.

Tänker ni köpa eller byta personbil under de närmaste 6 eller 24 månaderna. Procent.

13b.

Tänker ni köpa en ny eller en begagnad bil? Procent.

14.

Planer på att skaffa ägarbostad, byta ägarbostad eller bygga eget hus under de närmaste ett eller två år? Procent.

15.

Tänker ni under de närmaste 6 månaderna använda pengar för nedannämnda dyra saker eller förnödenheter. Procent.

16.

För närvarande fördelaktigt att ta lån. Procent.

17.

Tänker ni ta lån under de närmaste 12 månaderna. Procent.

18.

För vilket ändamål tänker ni ta lån? Procent.

19.

Consumer Confidence Indicator (CCI) är medelvärdet av fem netttotal som visas på tabellen.

9.

The amount of money to be spent on purchases of capital goods over the next 12 months compared with the last 12 months. Percent.

10.

Favourable time to save now. Percent.

11a.

The household possibilities to save over the next 12 months. Percent.

11b.

For what purpose are you going to use savings? Percent of the households intending to save.

11c.

Which of the following forms you will use to invest your savings. Percent of the households intending to save.

12.

The present financial situation of the household. Percent.

13a.

Plans to purchase or change a car within the next 6 or 24 months. Percent.

13b.

Plans to buy a new car or a used car. Percent.

14.

Plans to purchase or change a flat or build a house within the next one or two years. Percent.

15.

Are you going to purchase some major items or goods belonging to following expenditure groups during the next 6 months? Percent.

16.

Favourable time to raise a loan at present. Percent.

17.

Are you planning to raise a loan during the next 12 months. Percent.

18.

For which purpose are you going to raise a loan?

19.

CCI is the average of five characteristic values shown in the table.

Katsaus

Kotitalouksien oma talous

Kotitaloudet arvioivat 1980-luvun lopulla taloutensa paranevan vastakin. Optimismi väheni kun kansantalouden kasvu vuonna 1990 pysähtyi. Lama ja työttömyys laskivat mielialoja 1990-luvun alkuvuosina edelleen. Pahimmillaan vuonna 1993 joka neljäs kotitalous arvioi oman taloutensa muuttuvan huonommaksi seuraavan vuoden aikana. Vuonna 1994 Suomen talouskehitys kääntyi kasvuun. Kotitaloudet arvioivat sen myötä myös oman taloutensa paranevan. Arvioita mittaava saldoluku on vuoden 1996 puolivälistä lähtien ollut +6:sta +10:een.

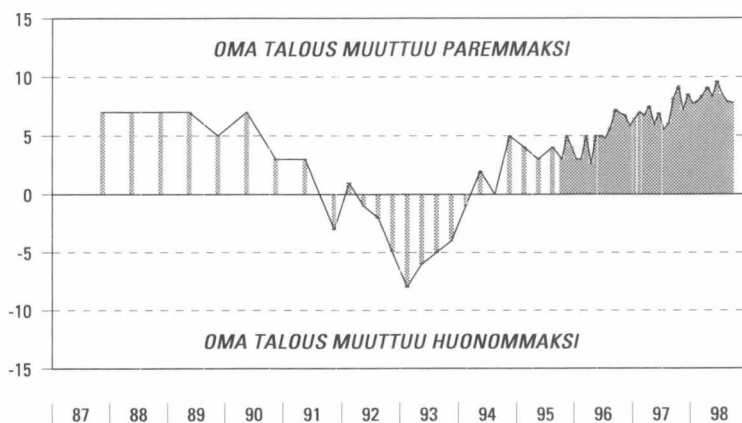
Suomen taloudellinen tilanne

Suomen yleinen talouskehitys oli 1980-luvun jälkipuoliskolla niin hyvä, että kuluttajat arvelivat sen jatkossa pakostakin hidastuvan. Vuoden 1989 lopussa talouden näkymät huononivat ja kotitalouksien arviot kansantalouden kehityksestä heikkenivät selvästi. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja kuluttajien arviot synkkenivät edelleen. Talous joutui lamaan, jonka syvyys ja pituus yllätti monet. Vuonna 1992 kuluttajat arvelivat talouden kääntyvän nousuun, mutta alamäki jatkui. Laman pohja saavutettiin vuoden 1993 alkupuolella ja varovainen kasvu alkoi kolmannella neljänneksellä. Vuosina 1994 ja 1995 odotukset olivat erittäin myönteisiä. Vuoden 1996 alkupuolella kuluttajien arviot talouskehityksestä huononivat väliaikaisesti. Keväällä 1997 arvioita mittaava saldoluku ylitti +20, mutta on sitten laskenut vähitellen.

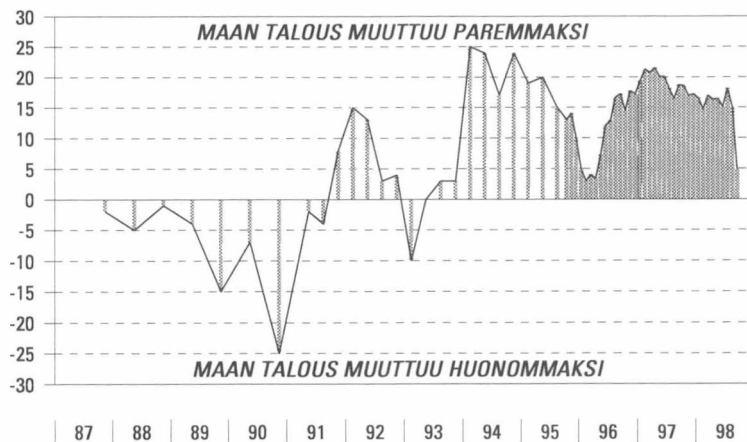
Työttömyys

Työttömien lukumäärä oli 1980-luvulla pitkään 140 000:n tuntumassa. Vuodesta 1987 lähtien työttömyys laski parissa vuodessa kolmanneksella ja vuonna 1989 kuluttajat arvelivat hyvän kehityksen jatkuvan. Näin ei kuitenkaan käynyt. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja työttömyys alkoi kasvaa. Seuraavien kolmen lamavuoden aikana työttömien määrä kasvoi lähes puolta miljoonaa ja kuluttajien arviot pysyivät synkkinä. Kun talous vuonna 1994 lähti kasvuun, heräsi kuluttajien optimismi. Työttömyyden uskottiin selvästi vähenevän. Alkuvuodesta 1996 kuluttajien arviot olivat varovaisempia kuin kahtena edellisenä vuonna. Sen jälkeen ne ovat parantuneet. Työttömyyden uskotaan vähenevän mutta ei kovin nopeasti.

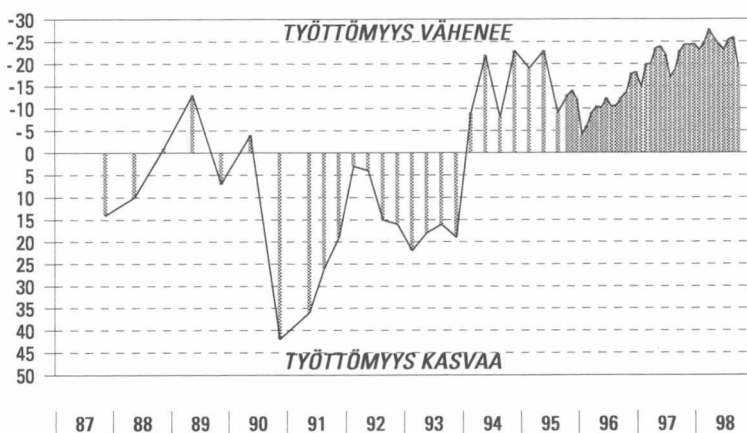
Kuvio 1. Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua. Paranomista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

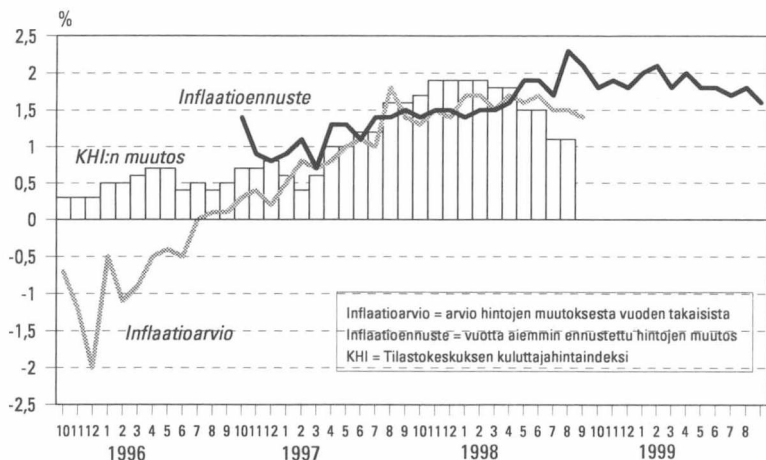
Kuvio 2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranomista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

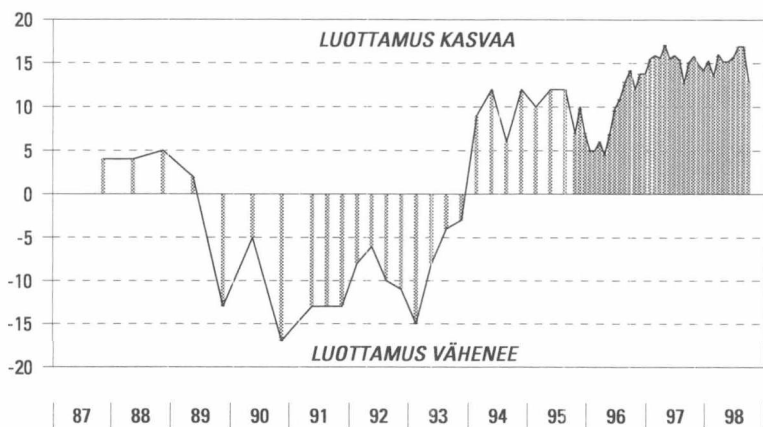
Kuvio 3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Kasvua ja vähenemistä odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

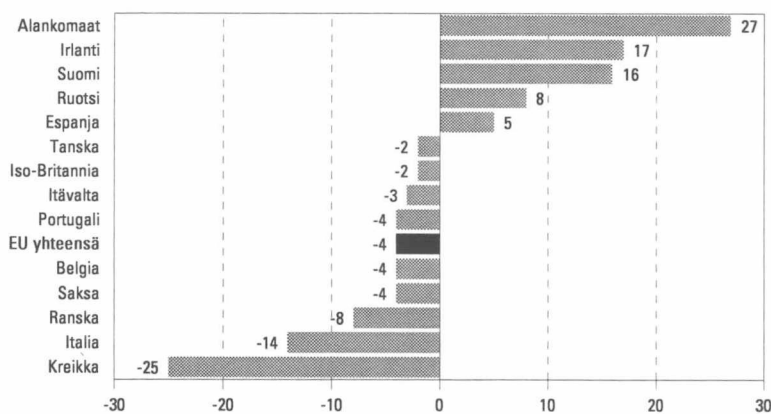
Kuvio 4. Kotitalouksien arvio kuluttajahintojen vuosimuutoksesta kuukausittain (prosenttia)

Kuvio 5. Kuluttajien luottamusindikaattori (indikaattorin pisteluku)

Kuvio 6. Luottamusindikaattori EU-maissa, heinäkuu 1998

LÄHDE: European Commission: *European Economy, Supplement B, No 8/9-1998, Table 10*

Kuluttajahinnat

Kuluttajilta tiedustellaan arviota myös kuluttajahintojen kehityksestä. Vastajilta kysytään, kuinka monta prosenttia hinnat ovat nousseet tai laskeneet verrattuna 12 kuukauden takaiseen tilanteeseen (inflaatioarvio). Vastajia pyydetään lisäksi ennustamaan hintojen muutosvauhtia vuoden kuluttua (inflaatioennuste).

Vuoden 1995 lopulla kuluttajat arvioivat hintatason keskimäärin jopa laskeneen yhdestä kahteen prosenttia vuoden takaisesta. Arvioihin vaikutti paljon elintarvikkeiden halpeneminen lähes kymmenellä prosentilla vuonna 1995. Vuoden 1997 alkuun mennessä kuluttajien arviot olivat asettuneet hyvin lähelle kuluttajahintaindeksin pistelukuja. Samalla tavalla inflaatioennusteet olivat osuvia vuonna 1997. Kuluttajat odottavat inflaation pysyvän ensi vuonna vajaassa kahdessa prosentissa.

Kuluttajien luottamusindikaattori

Kuluttajien talousasioihin liittyvät mielialat olivat 1980-luvun loppupuolella myönteisiä. Kansantalouden kääntyminen lamaan heikensi mielialoja, jotka olivat pitkään pessimistiset. Maan talouskasvu nosti kuluttajien mielialoja vuonna 1994. Alkuvuodesta 1996 mielialat laskivat, ja luottamusindikaattorin arvo vaihteli +5:n molemmin puolin. Sen jälkeen mielialat ovat nousseet. Viime kuukausina luottamusindikaattorin arvo on ollut enimmäkseen runsaat +15.

Luottamusindikaattori EU-maissa

Suomalaisten kuluttajien talousnäkemykset ovat kansainvälisesti verrattuna hyvin valoisia. EU-maista vain Alankomaissa ja Irlannissa on talouden kehitykseen suhtauduttu viime kuukausina luottavaisemmin kuin Suomessa. Joissakin Keski- ja Etelä-Euroopan suurissa maissa kuluttajien näkemykset ovat hyvin kielteisiä. EU-maiden keskimääräinen luottamusindikaattori on kuitenkin vähitellen kohonnut mutta on edelleen negatiivinen.

EU:n komission kuukausittain julkaisemat indikaattoriluvut lasketaan kausitasoitetuista sarjoista. Tästä poikkeuksena ovat Ruotsi ja Itävallan luvut, jotka siten ovat vain suuntaa antavia.

Taulukot

■ Taulukko 1: Oma talous, mennyt vuosi

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	2,5	18,1	64,1	12,1	2,5	0,6	3,0
1997 / 9	3,1	18,3	64,3	11,0	2,9	0,4	3,9
1997 / 10	3,3	18,8	62,5	10,8	3,8	0,8	3,5
1997 / 11	3,1	20,1	61,9	11,9	2,5	0,6	4,7
1997 / 12	3,3	19,2	62,1	11,7	2,9	0,7	4,2
1998 / 1	3,0	17,6	64,4	11,8	2,8	0,4	3,1
1998 / 2	3,5	16,8	63,9	12,4	2,7	0,5	2,9
1998 / 3	3,6	20,1	62,4	11,3	2,0	0,6	6,0
1998 / 4	2,9	20,3	61,9	11,4	3,1	0,5	4,2
1998 / 5	3,5	20,4	61,1	11,8	2,8	0,5	5,0
1998 / 6	3,2	21,4	62,1	10,1	2,5	0,6	6,4
1998 / 7	3,1	18,6	66,2	9,6	2,2	0,4	5,5
1998 / 8	4,2	20,6	63,0	9,6	2,2	0,5	7,5
1998 / 9	3,0	21,8	59,5	12,4	2,5	0,9	5,1

■ Taulukko 2: Oma talous, tuleva vuosi

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	2,3	19,2	64,6	8,9	1,5	3,5	6,0
1997 / 9	2,1	20,8	65,1	7,0	0,8	4,3	8,2
1997 / 10	3,0	22,0	63,0	7,0	1,2	3,7	9,2
1997 / 11	2,4	19,5	65,5	7,7	1,2	3,7	7,1
1997 / 12	3,1	19,9	64,7	7,8	0,7	3,8	8,5
1998 / 1	2,4	21,4	63,4	8,4	1,1	3,3	7,7
1998 / 2	2,8	21,4	63,1	8,3	1,5	2,9	7,9
1998 / 3	2,5	21,8	64,1	8,0	1,0	2,6	8,4
1998 / 4	3,0	23,1	60,7	8,5	1,2	3,5	9,1
1998 / 5	2,7	20,7	64,1	8,3	0,6	3,6	8,3
1998 / 6	2,4	22,0	65,5	5,8	0,8	3,4	9,6
1998 / 7	2,3	20,2	68,3	5,8	1,0	2,4	8,5
1998 / 8	2,6	21,3	64,0	8,4	1,1	2,6	7,9
1998 / 9	2,3	19,5	68,0	6,6	0,9	2,7	7,8

■ Taulukko 3: Suomen talous, mennyt vuosi

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	2,7	45,6	38,7	8,2	1,0	3,8	20,4
1997 / 9	3,8	52,3	33,4	5,9	1,0	3,6	26,0
1997 / 10	2,9	52,6	34,8	5,5	1,2	2,9	25,2
1997 / 11	3,3	48,1	38,5	5,9	0,5	3,7	23,9
1997 / 12	2,9	51,9	33,6	7,3	1,4	2,9	23,7
1998 / 1	2,8	51,0	35,7	6,7	0,6	3,2	24,4
1998 / 2	2,7	49,2	36,8	6,8	1,3	3,1	22,6
1998 / 3	3,3	51,1	35,7	6,4	1,0	2,4	24,6
1998 / 4	3,5	51,1	35,2	6,9	0,8	2,6	24,9
1998 / 5	3,1	52,4	35,8	4,9	0,9	2,9	25,9
1998 / 6	3,0	49,0	38,5	5,4	1,2	2,9	23,6
1998 / 7	3,4	54,7	34,3	3,6	0,6	3,5	28,3
1998 / 8	4,5	56,4	32,0	3,7	0,6	2,9	30,2
1998 / 9	2,8	47,5	38,7	6,9	1,0	3,1	22,1

■ Taulukko 4: Suomen talous, tuleva vuosi

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu-ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"samanlainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo-luku
1997 / 8	1,2	40,4	44,3	8,5	0,7	4,8	16,4
1997 / 9	0,8	44,1	42,0	6,5	0,9	5,7	18,7
1997 / 10	0,6	44,4	41,6	7,5	0,4	5,5	18,6
1997 / 11	0,9	40,0	46,0	7,1	0,6	5,4	16,9
1997 / 12	0,8	42,5	42,4	8,1	0,8	5,4	17,2
1998 / 1	0,9	42,1	42,6	9,5	0,6	4,3	16,5
1998 / 2	1,0	39,6	43,4	10,8	0,7	4,5	14,7
1998 / 3	1,1	42,3	41,4	9,0	0,8	5,3	16,9
1998 / 4	1,1	41,5	40,7	9,6	0,8	6,3	16,3
1998 / 5	0,8	40,1	45,4	8,1	0,4	5,2	16,4
1998 / 6	0,7	38,5	46,4	8,4	0,7	5,2	15,1
1998 / 7	0,7	41,3	46,6	5,3	0,7	5,3	18,1
1998 / 8	1,1	38,0	46,8	9,6	0,4	4,0	15,0
1998 / 9	0,5	27,9	49,0	17,2	1,0	4,5	4,9

■ Taulukko 5: Elinkustannukset nyt

Millaiset ovat elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu-ajankohta	"erittäin paljon korkeammat"	"melko paljon korkeammat"	"hieman korkeammat"	"yhtä korkeat"	"alemmat"	"ei osaa sanoa"	Hintojen muutos arvioitu %	KHI %
1997 / 8	2,0	25,6	20,1	45,0	3,9	3,3	1,8	1,6
1997 / 9	0,9	24,5	20,4	46,8	4,2	3,2	1,4	1,6
1997 / 10	1,0	20,8	19,2	51,5	4,4	3,1	1,3	1,7
1997 / 11	1,0	21,4	23,4	47,1	4,2	3,0	1,5	1,9
1997 / 12	0,9	22,5	21,5	47,6	4,8	2,7	1,4	1,9
1998 / 1	1,1	27,0	23,1	42,6	3,1	3,1	1,7	1,9
1998 / 2	0,6	28,5	22,8	42,3	3,2	2,6	1,7	1,9
1998 / 3	0,9	25,4	21,1	46,4	3,5	2,7	1,5	1,8
1998 / 4	1,1	24,0	26,8	43,2	3,1	1,8	1,7	1,8
1998 / 5	0,8	22,9	24,5	45,6	3,3	2,9	1,6	1,5
1998 / 6	0,7	25,3	23,1	45,2	3,3	2,4	1,7	1,5
1998 / 7	0,6	21,0	24,3	47,3	2,9	3,8	1,5	1,1
1998 / 8	0,5	20,5	24,1	48,0	3,6	3,3	1,5	1,1
1998 / 9	0,4	19,2	23,8	50,7	3,1	2,8	1,4	..

■ Taulukko 6: Kuluttajahinnat vuoden kuluttua

Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu-ajankohta	"nousevat nopeammin kuin nyt"	"nousevat samaa vauhtia kuin nyt"	"nousevat hitaammin kuin nyt"	"pysyvät nykyisellä tasolla"	"laskevat hieman"	"ei osaa sanoa"	Arvioitu hintojen-muutos, %
1997 / 8	16,3	39,7	8,2	28,7	2,1	5,0	2,3
1997 / 9	14,5	37,8	8,6	32,2	1,7	5,0	2,1
1997 / 10	10,9	34,7	9,1	37,6	3,0	4,7	1,8
1997 / 11	11,0	35,8	10,1	35,2	3,0	4,8	1,9
1997 / 12	11,0	38,0	8,7	35,3	2,7	4,2	1,8
1998 / 1	10,1	42,6	8,7	31,5	2,4	4,7	2,0
1998 / 2	10,8	43,8	10,3	28,5	2,0	4,5	2,1
1998 / 3	9,0	40,2	10,2	33,8	2,7	4,1	1,8
1998 / 4	11,6	38,8	8,5	33,3	2,8	4,8	2,0
1998 / 5	9,4	38,3	9,2	34,1	3,3	5,5	1,8
1998 / 6	9,8	37,5	9,2	35,2	3,8	4,4	1,8
1998 / 7	8,8	38,0	8,1	36,6	3,6	4,8	1,7
1998 / 8	11,7	36,6	9,3	34,5	2,8	5,1	1,8
1998 / 9	9,7	35,1	8,4	41,0	2,4	3,4	1,6

■ Taulukko 7: Työttömyyden kehitys

Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän "	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	0,5	8,9	43,0	45,7	0,7	1,2	-18,6
1997 / 9	0,5	6,5	38,7	51,3	1,0	1,9	-22,9
1997 / 10	0,2	6,7	36,8	53,6	1,0	1,6	-24,3
1997 / 11	0,6	6,9	35,3	54,4	1,1	1,7	-24,3
1997 / 12	0,7	7,5	33,3	53,5	2,1	2,7	-24,4
1998 / 1	0,5	8,8	33,7	53,9	1,1	1,9	-23,1
1998 / 2	0,8	6,5	33,9	55,6	1,0	2,1	-24,8
1998 / 3	0,5	6,4	30,6	59,0	1,8	1,7	-27,7
1998 / 4	0,4	7,5	31,6	57,5	1,3	1,8	-25,8
1998 / 5	0,5	7,9	33,6	55,2	1,3	1,5	-24,4
1998 / 6	0,4	8,0	35,7	53,1	1,0	1,8	-23,2
1998 / 7	0,4	7,3	32,6	56,6	1,1	2,0	-25,4
1998 / 8	0,2	7,1	32,6	57,4	0,9	1,8	-25,9
1998 / 9	0,9	10,2	37,5	48,8	1,0	1,6	-19,4

■ Taulukko 8: Ostamisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"ostaminen on edullista"	"ei kumpaakaan"	"ostaminen on epäedullista"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	40,5	22,6	23,0	13,8	17,5
1997 / 9	42,0	21,4	23,1	13,6	18,9
1997 / 10	43,6	22,7	21,0	12,7	22,6
1997 / 11	43,4	21,8	22,0	12,9	21,4
1997 / 12	40,7	22,2	23,3	13,8	17,3
1998 / 1	45,4	22,4	20,4	11,8	25,0
1998 / 2	41,2	23,8	21,7	13,2	19,5
1998 / 3	43,4	25,0	19,4	12,2	24,0
1998 / 4	41,8	24,8	20,2	13,3	21,6
1998 / 5	40,9	23,9	20,5	14,6	20,5
1998 / 6	44,1	23,7	20,6	11,6	23,6
1998 / 7	44,3	22,3	20,2	13,2	24,1
1998 / 8	43,9	24,2	20,1	11,8	23,8
1998 / 9	44,5	23,6	19,4	12,6	25,1

■ Taulukko 9: Rahankäytön vertailu

Paljonko rahaa käytätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edelliseen 12 kuukauteen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän "	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	3,8	16,8	48,7	19,0	9,1	2,6	-6,4
1997 / 9	4,6	17,2	48,0	18,2	8,6	3,4	-4,5
1997 / 10	4,8	16,6	46,1	20,2	9,7	2,6	-6,7
1997 / 11	4,1	17,5	49,2	18,3	8,9	2,0	-5,2
1997 / 12	3,2	16,7	48,2	19,9	8,8	3,1	-7,1
1998 / 1	3,1	16,0	49,2	19,7	9,5	2,6	-8,3
1998 / 2	3,6	15,4	47,4	21,9	8,8	2,9	-8,5
1998 / 3	4,0	17,1	48,5	20,0	8,4	2,1	-5,9
1998 / 4	5,4	17,4	46,7	20,0	8,3	2,2	-4,2
1998 / 5	3,3	18,5	46,2	20,2	8,9	2,7	-6,4
1998 / 6	3,6	16,1	47,8	21,0	9,1	2,4	-8,0
1998 / 7	4,1	17,5	49,7	18,9	7,9	1,9	-4,5
1998 / 8	4,8	18,5	47,3	19,4	8,3	1,7	-4,0
1998 / 9	3,7	16,4	47,9	21,2	8,6	2,2	-7,3

■ Taulukko 10: Säästämisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen säästämiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	5,0	37,0	36,8	12,1	9,1	-7,0
1997 / 9	3,6	40,2	34,7	11,4	10,2	-5,0
1997 / 10	3,5	40,1	37,5	11,1	7,8	-6,3
1997 / 11	3,3	40,9	35,3	11,1	9,5	-5,0
1997 / 12	3,9	39,5	37,9	10,2	8,5	-5,5
1998 / 1	5,1	43,0	33,7	11,3	6,9	-1,6
1998 / 2	5,0	42,5	34,5	10,3	7,7	-1,4
1998 / 3	4,2	45,4	32,7	8,6	9,0	1,9
1998 / 4	4,4	43,1	32,7	11,1	8,7	-1,6
1998 / 5	4,4	44,9	32,0	10,8	8,0	0,1
1998 / 6	5,9	45,7	32,9	7,5	8,0	4,9
1998 / 7	5,2	47,5	28,6	8,3	10,5	6,4
1998 / 8	6,8	47,5	30,4	7,1	8,1	8,3
1998 / 9	5,5	47,4	31,1	7,8	8,3	5,9

■ Taulukko 11a: Säästämismahdollisuudet

Pystyttekö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin todennäk. kyllä"	"melko todennäk. kyllä"	"melko todennäk. ei"	"erittäin todennäk. ei"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	34,3	28,3	14,0	18,0	5,5	23,5
1997 / 9	34,9	30,4	16,1	13,8	4,9	28,3
1997 / 10	34,9	30,1	15,1	15,1	4,9	27,3
1997 / 11	32,2	29,8	17,2	15,5	5,3	23,0
1997 / 12	32,6	31,1	16,8	13,8	5,7	25,9
1998 / 1	31,0	33,6	16,1	13,6	5,5	26,1
1998 / 2	34,6	31,3	15,5	12,9	5,7	29,6
1998 / 3	34,8	31,3	15,3	14,3	4,3	28,6
1998 / 4	35,4	30,4	14,2	14,9	5,1	28,6
1998 / 5	32,7	32,4	13,5	15,6	5,8	26,5
1998 / 6	33,3	32,9	16,8	12,4	4,5	28,9
1998 / 7	35,1	29,6	14,7	13,8	6,7	28,7
1998 / 8	37,5	30,4	12,9	13,7	5,5	32,5
1998 / 9	36,7	29,6	13,5	14,9	5,4	29,8

■ Taulukko 11b: Säästämisen syyt

Mitä varten säästätte? Prosenttia säästävistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"velan- hoito"	"asunto- etukäteén"	"kesto- tavarat"	"loma"	"pahapäivä"	"vanhuus"	"muu syy"
1997 / 8	54,4	10,3	37,5	46,7	58,1	22,2	8,3
1997 / 9	56,8	11,1	34,7	45,3	56,9	21,0	7,6
1997 / 10	58,1	12,7	33,6	45,5	52,9	19,3	8,0
1997 / 11	58,9	11,9	33,2	45,3	58,5	23,2	6,6
1997 / 12	58,3	10,1	34,1	47,0	56,8	18,0	7,6
1998 / 1	52,8	10,6	35,5	48,9	61,3	25,6	8,3
1998 / 2	54,8	10,6	33,9	48,6	59,2	24,4	9,8
1998 / 3	55,4	11,6	35,2	50,7	57,0	23,1	7,8
1998 / 4	56,2	11,2	36,7	52,8	59,9	22,3	8,0
1998 / 5	57,0	12,8	32,7	51,4	58,8	20,6	7,9
1998 / 6	57,2	12,0	35,7	51,1	59,5	21,7	6,7
1998 / 7	53,3	12,5	35,6	49,9	62,6	23,5	6,6
1998 / 8	58,0	13,7	38,8	46,1	58,7	22,5	8,3
1998 / 9	56,6	11,0	37,0	45,4	55,3	22,1	7,8

■ Taulukko 11c: Säästöjen sijoitusmuodot

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästävistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"pankki- tili"	"asunto- osake"	"kiinteä omaisuus"	"arvo- paperit"	"loma- asunto"	"taide- ja arvoesineet"	"muu kohde"
1997 / 8	67,9	8,6	16,4	14,4	5,3	4,7	4,3
1997 / 9	66,4	8,7	14,1	13,9	3,9	3,4	3,8
1997 / 10	67,0	7,9	19,4	14,8	4,5	4,3	4,8
1997 / 11	68,7	9,2	15,7	18,1	4,3	4,8	3,7
1997 / 12	68,2	8,3	15,9	17,1	4,5	4,1	5,8
1998 / 1	70,0	6,4	16,5	15,6	5,7	2,6	4,2
1998 / 2	69,4	8,4	15,0	17,4	3,6	4,2	5,2
1998 / 3	68,5	9,1	16,3	18,2	5,0	3,9	4,1
1998 / 4	69,5	7,7	16,4	19,8	4,3	4,4	4,7
1998 / 5	67,7	9,4	16,7	20,0	3,4	2,7	4,0
1998 / 6	69,1	7,2	16,6	19,0	4,3	4,0	3,9
1998 / 7	70,5	6,8	16,2	21,9	3,9	3,7	2,6
1998 / 8	69,1	8,4	17,3	19,8	3,3	3,2	4,3
1998 / 9	68,7	9,0	14,7	20,8	3,3	3,9	3,3

■ Taulukko 12: Kotitalouden rahatilanne

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"säästämme paljon"	"säästämme hieman"	"tulot = menot"	"käytämme säästöjä"	"velkaan- numme"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	4,4	42,6	43,1	4,0	3,0	3,0	20,7
1997 / 9	3,8	43,0	44,4	3,5	2,6	2,8	21,0
1997 / 10	3,9	44,0	42,2	5,2	2,1	2,7	21,2
1997 / 11	4,0	41,7	44,7	4,2	2,6	2,7	20,1
1997 / 12	3,6	43,2	44,0	4,2	2,1	3,1	21,0
1998 / 1	5,2	46,0	39,9	3,2	2,6	3,1	24,0
1998 / 2	5,0	45,1	41,0	3,8	2,9	2,3	22,7
1998 / 3	4,8	46,0	41,0	3,4	2,2	2,5	23,9
1998 / 4	5,2	46,7	38,8	3,8	2,7	2,7	23,9
1998 / 5	4,6	43,5	42,0	3,9	2,9	3,0	21,4
1998 / 6	5,0	44,3	41,8	3,8	2,2	2,9	23,0
1998 / 7	5,2	46,6	38,7	2,9	2,5	4,0	24,5
1998 / 8	6,1	45,9	38,9	3,5	2,7	2,9	24,6
1998 / 9	5,1	46,6	39,7	2,8	3,3	2,5	23,7

■ Taulukko 13a: Auton osto*

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilöauton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdolli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1997 / 8	4,4	5,6	7,0	81,0	2,1	6 kk
1997 / 9	4,7	6,5	6,0	81,5	1,3	6 kk
1997 / 10	12,9	15,5	9,6	58,9	3,1	24 kk
1997 / 11	4,0	5,6	6,7	82,5	1,2	6 kk
1997 / 12	4,3	6,5	6,7	81,0	1,5	6 kk
1998 / 1	10,5	16,1	9,3	60,7	3,4	24 kk
1998 / 2	3,5	7,4	6,7	80,9	1,5	6 kk
1998 / 3	4,6	6,3	7,0	80,9	1,2	6 kk
1998 / 4	4,2	4,7	6,8	81,6	2,7	6 kk
1998 / 5	4,7	5,1	5,2	82,3	2,7	6 kk
1998 / 6	4,1	4,6	6,1	83,0	2,1	6 kk
1998 / 7	4,5	4,2	6,1	82,1	3,0	6 kk
1998 / 8	3,8	4,1	5,1	85,0	2,0	6 kk
1998 / 9	4,2	4,1	5,3	83,5	2,8	6 kk

*) Ks. sivu 14, Taustaa

■ Taulukko 13b: Uusi vai käytetty auto*

Aiotteko hankkia uuden vai käytetyn henkilöauton? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"uusi, varmasti"	"uusi, mahd."	"käytetty, varmasti"	"käytetty, mahd."	"yhteensä"	Suunnittelu- jakso
1997 / 8	0,9	1,0	3,5	4,6	10,0	6 kk
1997 / 9	1,5	0,9	3,2	5,6	11,2	6 kk
1997 / 10	3,0	2,7	9,9	12,9	28,5	24 kk
1997 / 11	1,2	0,9	2,7	4,7	9,6	6 kk
1997 / 12	1,2	1,7	3,1	4,8	10,8	6 kk
1998 / 1	2,3	3,3	8,2	12,7	26,5	24 kk
1998 / 2	0,9	1,2	2,6	6,2	10,9	6 kk
1998 / 3	1,1	1,3	3,5	5,0	10,9	6 kk
1998 / 4	1,2	0,8	3,0	3,9	8,9	6 kk
1998 / 5	1,2	1,0	3,4	4,1	9,8	6 kk
1998 / 6	1,0	1,2	3,2	3,4	8,8	6 kk
1998 / 7	0,9	1,0	3,6	3,2	8,8	6 kk
1998 / 8	0,8	0,7	3,0	3,4	7,9	6 kk
1998 / 9	1,3	0,8	3,0	3,3	8,3	6 kk

■ Taulukko 14: Asunnon osto*

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omistusasunnon seuraavan 1 tai 2 vuoden aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdolli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1997 / 8	2,1	3,9	3,3	89,5	1,2	12 kk
1997 / 9	2,5	3,1	1,8	91,7	1,0	12 kk
1997 / 10	5,0	5,5	3,8	84,6	1,2	24 kk
1997 / 11	2,1	3,8	1,8	91,5	0,7	12 kk
1997 / 12	2,0	3,5	2,8	90,9	0,8	12 kk
1998 / 1	2,7	5,0	3,7	87,3	1,2	24 kk
1998 / 2	2,5	3,8	2,2	90,6	1,0	12 kk
1998 / 3	2,7	3,9	2,1	90,5	0,8	12 kk
1998 / 4	2,4	3,0	1,7	91,9	1,0	12 kk
1998 / 5	1,8	3,1	1,1	93,3	0,8	12 kk
1998 / 6	1,9	2,9	0,9	93,6	0,7	12 kk
1998 / 7	2,0	3,2	1,5	92,7	0,7	12 kk
1998 / 8	2,9	3,7	1,1	91,4	0,9	12 kk
1998 / 9	3,0	3,1	1,7	91,5	0,7	12 kk

■ Taulukko 15: Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Asunnon korjaus		Kodin sisustus		Loma-asunto	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 8	19,8	7,0	28,4	12,3	1,2	1,7
1997 / 9	16,5	9,2	23,9	15,3	0,9	1,3
1997 / 10	14,5	5,6	25,8	14,9	0,8	1,0
1997 / 11	17,4	9,8	24,8	15,4	1,4	1,2
1997 / 12	16,6	9,8	24,6	14,5	1,0	1,6
1998 / 1	16,6	8,1	22,1	14,1	1,1	1,4
1998 / 2	20,5	9,9	26,1	13,4	1,0	1,0
1998 / 3	21,0	11,4	27,7	15,3	1,5	1,3
1998 / 4	23,1	8,4	27,6	14,5	2,1	1,1
1998 / 5	22,2	7,0	24,8	13,2	1,4	1,3
1998 / 6	19,3	8,0	24,1	13,9	1,8	1,6
1998 / 7	17,1	7,1	26,7	14,1	1,1	1,1
1998 / 8	17,8	7,0	28,4	13,4	0,9	1,2
1998 / 9	14,7	7,2	27,7	14,2	1,4	1,0

*) Ks. sivu 14, Taustaa

■ Taulukko 15: Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Viihde-elektroniikka		Kodinkoneet		Harr. ja urh.välineet	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 8	13,0	9,8	11,4	10,0	10,8	4,6
1997 / 9	12,2	11,2	11,6	12,3	9,8	6,5
1997 / 10	12,3	12,8	10,8	10,8	10,6	6,8
1997 / 11	14,4	13,1	11,8	11,1	10,9	5,9
1997 / 12	16,1	12,4	11,6	9,7	11,9	7,2
1998 / 1	13,6	11,4	9,9	10,1	10,8	5,2
1998 / 2	12,6	11,7	11,2	9,4	10,3	5,9
1998 / 3	13,4	11,5	11,4	12,1	10,6	5,4
1998 / 4	12,8	11,4	11,6	10,8	10,8	6,0
1998 / 5	12,3	10,4	11,4	10,4	11,5	6,4
1998 / 6	11,0	13,9	10,3	11,9	9,6	6,2
1998 / 7	14,2	11,1	12,3	10,7	11,4	6,0
1998 / 8	14,3	13,2	12,8	11,2	12,4	6,9
1998 / 9	13,6	13,1	11,9	9,3	10,3	6,0

■ Taulukko 15: Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Kulkuväline (ei auto)		Kotimaan lomamatka		Ulkomaan lomamatka	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 8	5,1	3,1	23,0	11,6	19,5	9,8
1997 / 9	3,4	3,9	26,7	12,5	17,7	10,8
1997 / 10	4,4	3,7	28,7	12,9	18,8	11,0
1997 / 11	5,2	3,5	30,8	12,2	17,9	10,2
1997 / 12	6,0	4,6	31,4	16,7	21,0	11,4
1998 / 1	5,8	5,1	35,8	14,6	21,2	12,1
1998 / 2	9,1	5,6	39,5	15,0	22,7	10,4
1998 / 3	9,1	6,2	43,6	15,3	22,9	12,2
1998 / 4	10,9	6,4	43,6	13,2	25,6	10,9
1998 / 5	8,8	5,8	46,2	14,3	25,8	10,9
1998 / 6	6,1	5,4	41,9	14,6	24,8	11,1
1998 / 7	5,5	4,3	34,3	11,5	23,6	12,2
1998 / 8	5,1	3,9	26,3	12,5	21,8	12,5
1998 / 9	3,4	4,3	27,7	14,1	21,4	10,7

■ Taulukko 16: Lainanoton edullisuus

Onko ajankohta otollinen lainan ottamiselle? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 8	10,9	52,1	19,0	6,5	11,4	20,9
1997 / 9	7,5	56,5	20,4	4,8	10,8	20,8
1997 / 10	8,1	55,4	20,4	5,9	10,3	19,7
1997 / 11	7,2	56,9	20,1	4,7	11,1	20,9
1997 / 12	8,7	53,3	21,0	5,4	11,5	19,4
1998 / 1	8,5	56,0	18,6	5,5	11,3	21,7
1998 / 2	8,7	54,0	20,5	5,4	11,4	20,1
1998 / 3	10,1	59,4	14,8	4,9	10,7	27,5
1998 / 4	9,6	58,0	16,8	5,1	10,4	25,1
1998 / 5	10,2	58,3	14,9	5,0	11,6	26,9
1998 / 6	10,0	60,3	15,5	5,0	9,2	27,4
1998 / 7	11,5	59,1	14,0	4,4	10,9	29,7
1998 / 8	14,4	59,0	12,7	4,0	10,0	33,6
1998 / 9	12,8	60,1	13,1	3,8	10,1	32,5

■ Taulukko 17: Lainanottoaikeet

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdol- lisesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"
1997 / 8	4,5	8,0	5,4	79,6	2,4
1997 / 9	4,2	7,3	4,2	81,0	3,2
1997 / 10	5,8	8,6	5,5	77,2	2,9
1997 / 11	3,8	6,8	5,7	81,1	2,5
1997 / 12	3,9	7,7	5,1	80,3	3,0
1998 / 1	4,3	7,4	7,2	77,6	3,6
1998 / 2	4,2	7,1	6,4	79,5	2,7
1998 / 3	5,1	8,2	5,9	78,2	2,6
1998 / 4	5,0	8,6	5,5	76,8	4,1
1998 / 5	5,0	9,2	5,7	77,3	2,7
1998 / 6	4,6	8,3	5,5	78,5	3,0
1998 / 7	4,6	8,9	5,0	78,1	3,4
1998 / 8	5,6	9,6	4,8	77,1	3,0
1998 / 9	5,1	9,6	5,5	77,1	2,7

■ Taulukko 18: Lainojen käyttötarkoitukset

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

Haastattelu- ajankohta	"asunto- osake"	"kiinteää omaisuus"	"opinnot "	"kesto- tavarat"	"arvo- paperit"	"muu syy"
1997 / 8	16,8	23,6	15,4	23,6	0,5	24,5
1997 / 9	17,8	23,6	15,4	27,9	1,0	22,6
1997 / 10	19,1	25,0	10,9	30,0	0,9	24,1
1997 / 11	23,2	21,4	14,9	31,0	0,0	17,3
1997 / 12	22,0	23,7	16,1	27,4	2,2	23,1
1998 / 1	13,9	24,1	17,6	33,7	0,0	25,7
1998 / 2	23,0	21,3	13,5	29,8	0,0	25,8
1998 / 3	20,8	22,8	14,3	25,5	0,8	26,3
1998 / 4	17,1	23,7	11,4	34,6	1,3	26,8
1998 / 5	16,2	18,3	11,9	37,9	1,3	26,4
1998 / 6	16,3	20,2	15,8	38,4	1,0	22,2
1998 / 7	15,2	15,7	13,8	35,9	0,0	28,1
1998 / 8	19,6	25,9	9,0	37,6	0,4	18,4
1998 / 9	20,2	15,6	16,5	32,1	0,8	21,8

■ Taulukko 19: Kuluttajien luottamusindikaattori ja sen komponentit

Luottamusindikaattori on taulukossa esitettyjen viiden muuttujan saldojen keskiarvo.

Haastattelu- ajankohta	Oma talous, mennyt vuosi	Oma talous, tuleva vuosi	Suomen talous, mennyt vuosi	Suomen talous, tuleva vuosi	Kestotava- roiden osto- edullisuus	Kuluttajien luottamus- indikaattori
1997 / 8	3,0	6,0	20,4	16,4	17,5	12,7
1997 / 9	3,9	8,2	26,0	18,7	18,9	15,1
1997 / 10	3,5	9,2	25,2	18,6	22,6	15,8
1997 / 11	4,7	7,1	23,9	16,9	21,4	14,8
1997 / 12	4,2	8,5	23,7	17,2	17,3	14,2
1998 / 1	3,1	7,7	24,4	16,5	25,0	15,3
1998 / 2	2,9	7,9	22,6	14,7	19,5	13,5
1998 / 3	6,0	8,4	24,6	16,9	24,0	16,0
1998 / 4	4,2	9,1	24,9	16,3	21,6	15,2
1998 / 5	5,0	8,3	25,9	16,4	20,5	15,2
1998 / 6	6,4	9,6	23,6	15,1	23,6	15,7
1998 / 7	5,5	8,5	28,3	18,1	24,1	16,9
1998 / 8	7,5	7,9	30,2	15,0	23,8	16,9
1998 / 9	5,1	7,8	22,1	4,9	25,1	13,0

Taustaa

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksia tehdä suurehkoja hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot kerätään joka kuukausi.

Tiedot kerätään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisesti. Suurin osa tiedoista saadaan puhelinhaastatteluilla. Otoskoko oli syyskuussa 1 927 henkilöä. Vastauksia saatiin 1 658, joten tutkimuksen kato oli 14,0 prosenttia. Tutkimusalueena on koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Tutkimuksessa käytetään kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat alusta lähtien olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Ti-

lastokeskus alkoi kerätä lokakuussa 1995 EU-komission toimeksiannosta tietoja suomalaisten kuluttajien mielialoista kuukausittain. Tässä yhteydessä yhdenmukaistettiin Suomen barometrikysymykset EU-maiden harmonisoidun kuluttajatutkimuksen viidentoista kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia Tilastokeskuksen tutkimuksen tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi Tilastokeskuksen kuukausibarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Huhtikuusta 1998 lähtien auton ja asunnon hankintaa koskevat kysymykset on muutettu. Lyhyemmän suunnittelujakson (6 ja 12 kk) kysymykset esitetään haastattelussa joka kuukausi tarkennuksena pitemmän suunnittelujakson (24 kk) kysymyksille näiden jälkeen. Vain lyhyemmän suunnittelujakson tiedot julkaistaan jatkossa taulukoissa 13a, 13b ja 14. Muutoksella saattaa olla vaikutusta vastausjakaumiin, joten auton ja asunnon hankinnan uudet ja vanhat jakaumat eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Tämän julkaisun tiedot perustuvat tutkimuksen perusaineistoon. Luvut ovat (kuviota 6 lukuunottamatta) kausitasoittamattomia.

Saldoluku

Eräissä taulukoissa ja kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: "Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen?" Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon *prosenttiosuus* kerrotaan sen *painokertoimella*. Tulojen summana saadaan *saldoluku*. Esimerkkinä taulukko 4, sivu 7: Suomen talous, tuleva vuosi (helmikuu 1998).

Vastaus	%-osuus	Painokerroin	Tulo
paljon parempi	1,0	1	1,0
hieman parempi	39,6	0,5	19,8
samanlainen	43,4	0	0
hieman huonompi	10,8	-0,5	-5,4
paljon huonompi	0,7	-1	-0,7
ei osaa sanoa	4,5	0	0
Yhteensä	100		+14,7 = Saldoluku

Luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan seuraavien kysymysten saldoluviista:

- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten
- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten

- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen?

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (-100, 100).

Tutkimusviikot ovat olleet seuraavat:

VUOSI 1997: elokuu: viikko 34, syyskuu: viikko 39, lokakuu: viikko 43, marraskuu: viikko 47, joulukuu: viikko 51

VUOSI 1998: tammikuu: viikko 4, helmikuu: viikko 8, maaliskuu: viikko 12, huhtikuu: viikko 17, toukokuu: viikko 21, kesäkuu: viikko 26, heinäkuu: viikko 30, elokuu: viikko 34, syyskuu: viikko 39

Sanasto

- aika
- alemmat
- arvioitu hintojen muutos
- arvopaperit
- asunto-osake
- asuntoon etukäteen
- asuntoremontti
- edullinen
- ehkä
- ei
- ei kumpaakaan
- ei osaa sanoa
- enemmän
- epäedullinen
- erittäin
- haastatteluajankohta
- harrastus- ja urheiluvälineet
- hieman
- hieman enemmän / vähemmän
- hieman parempi / huonompi
- huono
- huonompi
- hyvä
- inflaatioarvio/-ennuste
- kestopavarat
- kestopavaroitten ostoedullisuus
- kiinteä omaisuus
- kodin sisustus
- kodinkoneet
- korkeammat
- kotimaan loma
- kulukuväline (ei auto)
- kuluttajahinnat
- kuluttajahintaindeksi (KHI)
- kuukautta
- kyllä
- käytetty
- käytämme säästöjä
- laskevat hieman
- loma
- loma-asunto
- luultavasti ei
- mahdollisesti
- melko huono
- melko hyvä
- melko paljon
- melko todennäköisesti
- mennyt vuosi
- muu kohde
- muu syy
- nousevat hitaammin
- nousevat nopeammin
- nousevat samaa vauhtia
- oma talous
- opinnot
- ostaminen on edullista
- ostaminen on epäedullista
- pahapäivä
- paljon
- paljon enemmän / vähemmän
- paljon parempi / huonompi
- pankkitili
- parempi
- pysyvät nykyisellä tasolla
- saldoluku
- samanlainen
- Suomen talous
- suunnittelujakso
- säästämme
- taide- ja arvoesineet
- todennäköisesti
- tuleva vuosi
- tulot = menot
- ulkomaan loma
- uusi
- vanhuus
- varmasti
- velanhoido
- velkaannumme
- viihde-elektronikka
- vuosimuutos
- vähemmän
- yhteensä
- yhtä korkeat
- yhtä paljon

Ordlista

- tid
- lägre
- estimerad konsumentprisutveckling
- värdepapper
- bostadsaktie
- förhandssparande för bostad
- bostadsreparation
- fördelaktig
- kanske
- nej
- ingendera
- kan inte säga
- mera
- ofördelaktig
- mycket, extra
- undersökningstillfälle
- hobby och sportartiklar
- något
- lite mera / mindre
- något bättre / sämre
- dålig
- sämre
- bra
- estimerad/förväntad inflation
- kapitalvaror
- fördelaktigt att köpa kapitalvaror nu
- fast egendom
- heminredning
- hushållsmaskiner
- högre
- fritidsresa i hemlandet
- annat fortskaffningsmedel än bil
- konsumentpriser
- konsumentprisindex (KPI)
- månader
- ja
- begagnad
- vi utnyttjar sparade medel
- sjunker något
- fritid
- fritidsbostad
- troligtvis inte
- eventuellt
- ganska dålig
- ganska bra
- ganska mycket
- ganska sannolikt
- jämfört med för 12 månader sedan
- annat alternativ
- annat ändamål
- stiger långsammare
- stiger snabbare
- stiger i samma takt
- hushållets ekonomiska situation
- studier
- fördelaktigt att köpa
- ofördelaktigt att köpa
- sämre tider
- mycket
- mycket mera / mindre
- mycket bättre / sämre
- bankkonto
- bättre
- hålls på nuvarande nivå
- nettotal
- likadan
- ekonomiska situationen i Finland
- planeringsperiod
- vi sparar
- konst- och värdeföremål
- sannoligt
- de närmaste 12 månaderna
- pengarna räcker nätt och jämt
- fritidsresor utomlands
- ny
- ålderdomen
- säkert
- för skötsel av lån
- vi skuldsätter
- hemelektronik
- förändring på årsnivå
- mindre
- summa
- på samma nivå
- lika mycket

Vocabulary

- time
- lower
- estimated development of consumer prices
- securities
- a flat
- for the flat in advance
- home improvements
- favourable
- possibly
- no
- neither ... nor ...
- don't know
- more
- unfavourable
- very
- time of survey
- hobby and sports equipments
- a little
- a little more / less
- a little better / worse
- bad
- worse
- good
- estimated/expected inflation
- capital goods
- favourable to buy capital goods now
- real estate
- home furnishing
- home electronics
- higher
- leisure time travel in Finland
- vehicle other than a car
- consumer prices
- consumer price index (CPI)
- months
- yes
- used
- we have to draw on our savings
- fall slightly
- holiday
- holiday home
- probably not
- possibly
- rather an unfavourable
- quite a good
- quite a bit
- fairly likely
- now compared with 12 months ago
- other form
- other purpose
- increase at a slower rate
- more rapid increase
- increase at the same rate
- the financial situation of the household
- studies
- right time to buy
- wrong time to buy
- bad days
- much, a lot
- much more / less
- a lot better / worse
- bank account
- better
- stay about the same
- characteristic value
- stay / stayed the same
- the economic situation in Finland
- period of planning
- we are saving
- arts and valuables
- likely
- during the next 12 months
- we make ends meet on our income
- leisure time travels abroad
- new
- old age
- sure
- for interest and payments of older debts
- we are running into debt
- entertainment electronics
- year-on-year change
- less
- sum
- about the same
- about the same

Postitus
2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 1998:23
Inkomst och konsumtion
Income and Consumption

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries:

Pertti Kangassalo
(09) 1734 3598
Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349